

Valtice (okr. Břeclav)**Intravilán, ulice Sobotní, parc. č. 44.**

Vrcholný středověk, novověk. Město. Záchraný výzkum.

Uložení nálezů: Městské muzeum a galerie Břeclav, p. o., př. č. 14/18.

Ulice Sobotní vznikla pravděpodobně cíleným založením jako pravidelně vyměřené tržiště ulicového podunajského typu, které snad ve 3. čtvrtině 13. století doplňuje starší trojúhelníkové náměstí (Měřínský, Plaček 2001, 150). Na křižovatce dnešních ulic Sobotní a Poštovní se nachází parcela číslo 44. Podle mapy stabilního katastru z roku 1821 zde stál menší dům. Na topografické mapě z roku 1963 se tento objekt už nenachází. Před započítím stavby rodinného domu byla parcela využívána jako zahrada.

Na staveništi byla provedena skrývka, která odkryla část dlažby tvořené středními kameny a valouny (obr. 88). Dále byly realizovány výkopy pro základové pasy, které v profilu odhalily cca 100 cm mocné antropogenní souvrství, jež pokračovalo pod spodní niveletu dna výkopů (obr. 89). Vznik celého souvrství lze podle keramického materiálu datovat od 2. poloviny 15. století do 1. poloviny 17. století. Kromě vrstev byly dokumentovány tři konstrukce. Na jihozápadním profilu byla dokumentována zeď postavená z cihel a kamenů. Na jihovýchodním profilu byla v přibližně stejné niveletě dokumentována kamenná zeď. Obě byly překryty vrchní humusovou vrstvou a vrstvou, která vznikla pravděpodobně planýrkou po demolici domu zachyceného na mapě stabilního katastru. S domem mohly souviset zdi i kamenná dlažba. Poslední zeď, postavená ze středně velkých kamenů, se nacházela na dně výkopu pasu v jihovýchodní části parcely. Zeď je relativně starší než nedatovaná vrstva, která překrývala dochovaný povrch zdi. Nad celou situací se nacházela již zmíněná kamenná a valounová dlažba.

Další asi 150 cm mocné souvrství bylo zjištěno při výkopu pro kanalizaci, který směřoval od již postaveného rodinného domu na severozápad do poloviny vozovky ulice Sobotní. Keramika z vrstvy pod vrchní humusovou vrstvou nedovoluje bližší dataci než do vrcholného středověku.

Literatura

Měřínský, Z., Plaček, M. 2001: Vývoj hradu, města a jeho opevnění do poloviny 17. století. In: E. Kordiovský (ed.): *Město Valtice*. Břeclav: Moraviapress, 133–154.

Obr. 88. Valtice, ulice Sobotní. Pohled na kamennou dlažbu od severovýchodu. Foto L. Kalčík.

Fig. 88. Valtice, Sobotní Street. The stone pavement from northeast. Photo by L. Kalčík.

Obr. 89. Valtice, ulice Sobotní. Jihovýchodní profil souvrství. Foto L. Kalčík.

Fig. 89. Valtice, Sobotní Street. The southeast profile of the stratigraphic sequence. Photo by L. Kalčík.

Summary

Valtice (Břeclav District), Sobotní Street, plot No. 44. High Middle Ages, Modern Ages. Town. Rescue excavation.

The late medieval and early modern stratigraphic sequence was documented during the rescue excavation in the plot, which was in the oldest part of the town. Most of the finds were pottery and animal bones.

Libor Kalčík

Valtice (okr. Břeclav)**Intravilán, náměstí Svobody 19, parc. č. 1058/1, 1058/2, 1059.**

Novověk. Město. Záchraný výzkum. Uložení nálezů:

Městské muzeum a galerie Břeclav, p. o., př. č. 22/19.

Dům číslo 19 stojí v severozápadní části náměstí Svobody vedle radnice. Budova dnešní radnice byla postavena na místě měšťanských domů v roce 1887. Předešlá radnice z roku 1764 se nacházela v parku naproti této radnice (Školl, Zimáková 1970, 112).

Na mapě stabilního katastru z roku 1821 se na parcele společně s domem č. 19 nacházejí další čtyři objekty, které mohly sloužit k hospodářským účelům. Během 20. a 21. století postupně proběhla demolice těchto budov. Poslední, umístěná na severozápadě dvorního křídla domu, byla zbourána v roce 2012.

V roce 2018 byly ve dvoře za domem č. 19 provedeny terénní práce za účelem odstranění náletu a stavební suti. V následujícím roce bylo přikročeno k samotné realizaci stavby parkoviště a opravy obvodových zdí dvora. Záchraný výzkum probíhal současně se stavbou. Na části dvora byla provedena skrývka za účelem srovnání terénu. Při ní došlo k odhalení půdorysů budov tvořených 21 zdmi. V severovýchodní části dvora byl realizován cca 1 m hluboký výkop pro základ nové obvodové zdi (obr. 90).

Při výzkumu bylo zkoumáno 28 konstrukcí a 22 uloženin. Kromě zmíněných zdí, které byly kamenné, cihlové a ze směšného zdiva, byly dokumentovány pozůstatky cihlového kanálu, valounové dlažby, zbytky dřevěných kůlů, mazančicové podlahy a cihlového komínu. Většina památek pocházela z novověku. Ojedinele se mezi keramickým materiálem objevily střepy z vrcholného středověku, které mohly být druhotně přemístěny při stavební činnosti.